

قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

فصل اول - تعزیرات حکومتی خدمات تشخیصی و درمانی

ماده ۱ - ایجاد مؤسسات پزشکی غیر مجاز توسط اشخاص فاقد صلاحیت از نظر تخصصی جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - تعطیل مؤسسه و ضبط کلیه ملزمات مؤسسه بنفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال واعلام نام در جراید.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، زندان از شش ماه تا یک سال.

ماده ۲ - ایجاد مؤسسه پزشکی توسط افراد متخصص بدون پروانه کار جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - تعطیل مؤسسه، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی به میزان یکصد هزار ریال تا یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه به میزان یک میلیون تا ده میلیون ریال و ضبط اموال مؤسسه بنفع دولت.

ماده ۳ - خودداری بیما رستان ها از پذیرش وارایه خدمات اولیه لازم به بیماران اورژانس جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی از یکصد هزار تا پانصد هزار ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پانصد هزار تا یک میلیون ریال، لغو پروانه مسئول فنی مؤسسه، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ یک میلیون تا پنج میلیون ریال، لغو پروانه مسئول فنی مؤسسه، لغو پروانه تاسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

ماده ۴ - ایجاد و یا ارایه خدمات مازاد بر احتیاج به منظور سود جویی و یا دخل و تصرف در صورتحساب و دریافت اضافه از نرخهای اعلام شده از ناحیه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - جریمه نقدی به میزان دو برابر اضافه دریافتی از بیماران، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی .
مرتبه دوم - جریمه نقدی به میزان پنج برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه مسئول فنی، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه سوم - جریمه نقدی به میزان ده برابر اضافه دریافتی از بیماران، لغو پروانه مسئول فنی، لغو پروانه تاسیس، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

تبصره - میزان حق العلاج بیماران از طریق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام خواهد شد.

ماده ۵ - بکار گیری کلیه متخصصین و صاحبان حرفه های پزشکی و پیراپزشکی که فاقد مجوز قانونی کار، صادره از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند، در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - جریمه رقی بمیزان یکصد هزار تا پانصد هزار ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی .

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، لغو پروانه مسئول فنی.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه تاسیس.

ماده ۶ - صاحبان حرفه های پزشکی و پیراپزشکی فاقد مجوزه ای قانونی کار مندرج در ماده ۵ که در محل غیر مجاز بکار مشغول شده اند به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - درج تخلف در پرونده پزشکی و اعزام به محل کار قانونی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی بمیزان پانصد هزار تا پنج میلیون ریال به تناسب.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، محکومیت و اضافه خدمت در محل کار قانونی حداکثر تا دو برابر مدت قانونی.

ماده ۷ - بکار گیری افراد فاقد صلاحیت حرفه ای در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - جریمه نقدی بمیزان پانصد هزار تا یک میلیون ریال، توبیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، لغو پروانه مسئول فنی.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه تاسیس.

تبصره - افراد فاقد صلاحیت شاغل نیز به مراجع ذیصلاح قضایی جهت برخورد قانونی معرفی خواهند گردید.

ماده ۸ - ترک مؤسسه پزشکی توسط مسئول فنی و پزشک کشیک و سایر کادرهای تخصصی در ساعت مقرر، تعطیل غیر موجه مطب و یا مؤسسه پزشکی بدون اطلاع سازمان نظام پزشکی و پذیرفتن درصدی از بیماران بیمه که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، جرم محسوب شده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

مرتبه اول - توجیخ کتبی و درج در پرونده پزشکی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی بمیزان یکصدهزار تا پانصدهزار ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، لغو پروانه مسئول فنی.

تبصره - در صورت لغو پروانه مسئول فنی و یا لغو پروانه تاسیس در مورد مؤسسات پزشکی (مشمولین مواد ۳ و ۴ و ۵ و ۷ و ۸) جهت تعیین تکلیف قانونی برای انتخاب مسئول فنی جدید و هیأت مؤسس جدید مراتب به کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی ارجاع می‌گردد و ضمناً تا تعیین تکلیف نهایی از طریق کمیسیون فوق از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئول فنی موقت برای اداره مؤسسه منصوب و بکار گماشته خواهد شد.

ماده ۹ - چنانچه اعمال خلاف مندرج در مواد (۱ و ۳ و ۴ و ۷) سبب ورود خسارت جانی و مالی به افراد شود، مجازاتهای مندرج، مانع رسیدگی و پیگرد قانونی مؤسسه و یا افراد مختلف و اعمال مجازاتهای مربوط توسط مراجع ذیصلاح قضایی خواهد گردید.

ماده ۱۰ - چنانچه تخلفات متعددی در واحد های موضوع این قانون صورت پذیرد، در هر مورد مجازاتهای مربوط اعمال خواهد شد.

ماده ۱۱ - در مورد جرایم موضوع این قانون کمیسیونی مرکب از سپرست نظام پزشکی مرکز و یا استان بر حسب مورد و مدیر عامل سازمان منطقه ای بهداشت و درمان استان و نماینده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع را بدوا «رسیدگی نموده و در صورت تشخیص وقوع جرم در مورد مؤسسات دولتی به کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی و در موارد غیر دولتی به دادسرای انقلاب اسلامی جهت تعیین مجازات معرفی می‌نماید. (۱)

ماده ۱۲ - کلیه درآمدهای حاصل از مجازاتهای این قانون به خزانه واریز می‌شود و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اعتبارات مورد نیاز جهت اجرای این قانون را مطابق تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل وجود جرایم در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دهد. (۲)

فصل دوم - تعزیرات توزیع و فروش دارو و شیر خشک و ملزمات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی

بخش ۱ - دارو:

ماده ۱۳ - دارو باید دارای پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد و عرضه و فروش داروی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف دارو خانه جرم محسوب شده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۳) و جمع آوری داروهای غیر مجاز.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و انکاوس مراتب در پرونده.

مرتبه سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل دارو خانه تا مدت یکسال.

قانون اصلاح ماده (۱۳) قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ۱۳۷۹/۹/۱۳

قانون اصلاح ماده (۱۳) قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده واحده - ماده (۱۳) قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی مصوب سال ۱۳۴۶ .۴.۲۲ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۳ - تخلف از مقررات بهداشتی نظیر عدم رعایت بهداشت فردی، وضع ساختمانی، وسایل کار منوع است و مستوجب مجازات می باشد. مقررات بهداشتی مربوط به مراکز تهیه و تولید، نگهداری، توزیع، فروش و حمل و نقل مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و اماکن عمومی در آئین نامه اجرائی این ماده تعیین خواهد شد . تخلف از مقررات مذکور مستوجب مجازاتهای بازدارنده از بیست و پنج هزار

(۲۵ ۰۰۰) تا پانصد هزار (۵۰۰ ۰۰۰) ریال جریمه نقدی به ازای هر مورد نقض مقررات بهداشتی خواهد بود. میزان مجازاتهای یاد شده بر اساس نرخ تورم (هر سه سال یک بار) بنا به اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید هیأت وزیران قابل افزایش است.

مأمورینی که از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای نظارت بهداشتی اماکن و مراکز موضوع این ماده تعیین می شوند مکلفند متخلفین از مقررات بهداشتی را با ذکر موارد تخلف با تنظیم گزارشی به مسؤول بهداشت محل معرفی نمایند . مسؤول بهداشت محل در صورت تأیید گزارش به صاحب مرکز و یا مسؤولین مربوطه اخطار می نماید تا نسبت به رفع نواقص بهداشتی در مهلت تعیین شده اقدام کند در صورت عدم رفع موارد تخلف، دستور تعطیل محل و مهر و موم و یا لاک و مهر آنرا صادر می نماید و پس از برطرف شدن نواقص و تأیید مسؤول بهداشت محل از واحد مربوطه رفع تعطیل و فک مهر و موم خواهد شد. در تمام موارد مذکور پرونده جهت رسیدگی به دادگاه صالحه ارجاع می گردد.

مقررات بهداشتی، وظایف و مسؤولیتهای مسؤول بهداشت محل و مأمورین نظارت مدت زمانهای لازم برای رفع نواقص بهداشتی و سایر امور مربوطه در اجرای این ماده واحده در آئین نامه اجرائی این قانون مشخص خواهد شد.

تبصره ۱ - صاحبان مراکز مزبور در صورتی که اقدامات انجام شده را خلاف قانون و مقررات مربوطه بدانند می توانند به مرجع قضائی صالح شکایت نمایند.

تبصره ۲ - مأمورین انتظامی موظفند در تمام مراحل اجرای عملیات بازرگانی، تعطیل و مهر و موم یا لاک و مهر کردن محل، همکاری لازم را با مأمورین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عمل آورند.

تبصره ۳ - آئین نامه اجرائی این قانون توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین می گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده و احده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹.۹.۲۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

ماده ۱۴ - داروخانه باید دارای پروانه تاسیس از طرف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می‌گردد.

ماده ۱۵ - عرضه و فروش دارو باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می‌گردد.

ماده ۱۶ - مسئول فنی باید در ساعت مقرر در داروخانه حضور داشته باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و متخلص به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۱) با درج در پرونده.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال.

مرتبه چهارم - لغو موقت پروانه مسئول فنی تا مدت سه ماه.

ماده ۱۷ - داروخانه باید دارو را از شبکه‌های توزیع تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (شرکتهای توزیع کننده دارو) تهیه و تدارک نماید . عدم رعایت ضوابط این ماده جرم محسوب شده و متخلص به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد: مرتبه اول - اخطار کتبی (۲) با درج در پرونده.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال. مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل موقت داروخانه تا مدت یکسال.

تبصره - مبادله دارو در حد متعارف مصرف یک روز بین داروخانه‌های یک شهر مشمول ضوابط فوق نخواهد بود.

ماده ۱۸ - دارو باید در مقابل نسخه پزشک ارایه شود و ارایه آن بدون نسخه پزشک جرم محسوب شده و متخلص به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر کتبی (۳).

مرتبه دوم - اخطار کتبی (۴) با درج در پرونده.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه پنجم - قطع سهمیه دارویی تا مدت یکماه.

تبصره - لیست اقلامی که ارایه آن‌ها بدون نسخه پرشک مجاز می‌باشد از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌گردد.

ماده ۱۹ - دارو باید طبق قیمت رسمی برای مصرف کننده، به مقاضی ارایه شود و قیمت هر قلم از دارو های ارایه شده در نسخه درج شود و نسخه نیز به مهر دارو خانه ممهور گردد و در مورد نسخ بیمه خدمات درمانی کپی نسخه (نسخه دوم) پس از درج قیمت مهر گردد تخلف از این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

الف - گرانفروشی:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و نصب پارچه بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال و قطع سهمیه دارویی به مدت یکماه.

مرتبه چهارم - تعطیل دارو خانه تامدت یکسال.

ب - عدم درج قیمت در نسخ بیماران و ممهور ننمودن آن‌ها:

مرتبه اول - تذکر کتبی (۱).

مرتبه دوم - اخطار کتسی (۲).

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنجاه هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

ماده ۲۰ - نگهداری ویا عرضه ویا فروش داروهای فاسد ویا تاریخ گذشته که بایستی معده شوند، جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف - عرضه و نگهداری:

مرتبه اول - تذکر کتبی (۳) و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه سوم - قطع سهمیه دارویی تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل موقت تا شش ماه.

ب - فروش:

چنانچه در سایر قوانین مجازاتهای شدید تری پیش بینی نشده باشد، علاوه بر جبران خسارت واردہ به بیمار:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و جمع آوری داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال و قطع سهمیه دارویی تا مدت یک ماه.

مرتبه سوم - تعطیل داروخانه تا مدت یکسال.

ماده ۲۱ - در داروخانه نباید غیر از دارو، لوازم بهداشتی و آرایشی، شیر خشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز، کالا‌ی دیگری بفروش برسد. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر کتبی (۱).

مرتبه دوم - اخطار کتبی (۲) و درج در پرونده.

مرتبه سوم - جمع آوری کالاهای غیر مجاز.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال و ضبط کالاهای غیر مجاز به نفع دولت.

ماده ۲۲ - چنانچه داروخانه لوازم بهداشتی و آرایشی، شیر خشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز را بیش از قیمت‌های تعیین شده عرضه نماید گرانفروشی محسوب شده و مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

الف - گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال.

مرتبه اول - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال، نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی معادل مبلغ ده هزار ریال، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه گرانفروش.

ب - گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی. مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد معرفی از رسانه‌های گروهی بعنوان گرانفروش.

ج - گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی بعنوان گرانفروش.

د - گرانفروشی بیش از پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه‌های گروهی بعنوان گرانفروش.

ماده ۲۳ - داروخانه موظف است کلیه کالاهای خریداری شده را مستمرةً تا اتمام موج ودی عرضه نماید و در صورت خودداری از عرضه به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۱) با درج در پرونده و الزام به عرضه کالاها با قیمت تعیین شده.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه سوم - قطع سهمیه تا مدت سه ماه.

مرتبه چهارم - تعطیل موقت تا مدت یکسال.

ماده ۲۴ - داروخانه موظف است طبق ساعات تعیین شده خدمات مربوطه را ارایه نماید مگر با دلیل موجه و یا با اطلاع کتبی و نظر سازمان منطقه‌ای بهداشت و درمان محل و در غیر اینصورت مختلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - تذکر (۱)

مرتبه دوم - اخطار کتبی (۲) با درج در پرونده.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا بیست هزار ریال.

مرتبه چهارم - جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال.

تبصره ۱ - در صورتیکه داروخانه قبل از پایان ساعات تعیین شده از ارایه خدمات دارویی خودداری نماید مرتبه اول تذکر (۳)، مرتبه دوم اخطار کتبی (۴) و درج در پرونده، مرتبه سوم جریمه نقدی تا پنجاه هزار ریال و مرتبه چهارم جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال.

تبصره ۲ - داروخانه‌های شبانه روزی در صورت عدم رعایت مفاد این ماده علاوه بر تعزیرات ذکر شده در مرتبه پنجم تا یکسال تعطیل خواهند شد.

ماده ۲۵ - در مناطقی که داروخانه منحصر به فرد باشد و دارو خانه بر طبق مواد این قانون تا یکسال به تعطیل موقت تعزیرشود، پروانه تاسیس از متخلص سلب و به فرد واحد شرایط دیگری واگذار می گردد و متخلص تا پنج سال حق گرفتن مجدد پروانه تاسیس داروخانه را نخواهد داشت و به هر حال داروخانه نباید تعطیل گردد.

بخش ۲- شیر خشک وغذای کودک:

ماده ۲۶ - شیرخشک شیرخواران باید دارای مجوز ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و از طریق شبکه های توزیع کننده مورد تایید این وزارت در اختیار داروخانه ها قرار گیرد و داروخانه نیز با یستی در راه دریافت کوپن معتبر و با قیمت رسمی به مقاضی ارایه نماید (شیر خشکهای رژیمی صرف بایستی با نسخه پزشک وبا قیمت رسمی به مصرف کننده عرضه شود).

تخلف از این امور جرم بوده و متخلص به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

الف - در صورت عدم عرضه شیر خشک، مجازاتهای مذکور در ماده ۲۳ این قانون.

ب - در صورت گرانفروشی، مجازاتهای مذکور در بند الف ماده ۱۹ این قانون.

ج - در صورت عرضه شیر خشکهای رژیمی بدون نسخه پزشک مجازاتهای مذکور در ماده ۱۸ این قانون.

در صورت تهیه وعرضه وفروش شیر خواران بدون مجوز، مجازاتهای مذکور در ماده ۱۳ این قانون.

بخش ۳ - لوازم وملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی:

ماده ۲۷ - لوازم و ملزمومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی که برای تولید ویا وارد کردن آن ها از ارز دولتی استفاده شده باشد باید براساس ضوابطی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، در مقابل ارایه فاکتور و با قیمت رسمی در اختیار مقاضی قرار گیرد و تخلف از این امور جرم بوده و متخلص به مجازاتهای زیر محکوم می شود.

مرتبه اول - اخطار کتبی (۱) و یا جریمه تا یکصدهزار ریال و یا هردو مجازات.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال.

در صورت گرانفروشی متخلص به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می شود.

تبصره - شرکتهای توزیع کننده اقلام مذکور در صورتیکه در تخلف از ضوابط فوق با تولید کننده و یا وارد کننده مشارکت و یا معاونت داشته باشند متخلص محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۲) و ضبط کالا بنفع دولت و پرداخت بهای آن به قیمت رسمی به شرکت مذکور.

مرتبه دوم - ضبط کالا بنفع دولت.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا بنفع دولت.

بخش ۴ - شرکتهای توزیع کننده دارو، شیر خشک و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی:

ماده ۲۸ - اینگونه شرکت‌ها موظفند کالا‌های موضوع این قانون را در صورتی که با ارز دولتی تولید و یا وارد شده باشند، منحصر» از شرکتهای تولیدی یا وارداتی مجاز دریافت نمایند، تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود.

مرتبه اول - اخطار کتبی (۱) و ضبط کالا بنفع دولت و پرداخت بهای آن بقیمت رسمی.

مرتبه دوم - ضبط کالا بنفع دولت.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا یک میلیون ریال و ضبط کالا بنفع دولت.

ماده ۲۹ - شرکتهای توزیعی موظفند اقلام توزیعی خود را بر طبق ضوابط اعلام شده در اختیار واحدهای مجاز و یا متقضیان قرار دهند. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۲).

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تامبلغ پنج میلیون ریال.

ماده ۳۰ - شرکتهای توزیعی موظفند با ارایه فاکتور و به قیمت رسمی کالا را تحويل نمایند . تخلف از این ماده جرم بوده و در صورت گرانفروشی متخلف به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می‌شود و در غیر اینصورت:

مرتبه اول- اخطار کتبی (۳).

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ سیصد هزار ریال

فصل سوم- تعزیرات تولید، توزیع و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

ماده ۳۱ - تولید مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی که بلعلامت و بسته بندی

مشخص بصورت بازرگانی عرضه می‌گردد طبق فهرست ماده یک آیین نامه اجرایی ماده ۸ و ۹ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی منوط به اخذ پروانه ساخت از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد و تخلف از آن جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود.

مرتبه اول - تعطیل واحد تولیدی غیر مجاز بلافاصله و ضبط کالای تولیدی بنفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال با توجه به حجم تولید غیر مجاز.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، ضبط لوازم تولیدی بنفع دولت.

چنانچه واحد تولیدی مجاز بدون کسب پروانه ساخت اقدام به تولید کالایی نماید:

مرتبه اول - تعطیل خط تولید و ضبط کالای تولیدی بنفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم تولید.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم تعطیل واحد تولیدی تا مدت شش ماه.

ماده ۳۲- تولید موادغذایی، آرایشی و بهداشتی باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد، در صورت تخلف:

مرتبه اول - تعطیل تولید تا حضور مسئول فنی و اخطار کتبی (۱) و درج درپرونده.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، ضبط کالای تولیدی بنفع دولت.

مرتبه سوم-علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه چهارم - تعطیل واحد تولیدی تا یکسال.

ماده ۳۳- حضور مسئول فنی در کلیه مراحل تولید الزامی بوده و مسئول فنی باید نظارت دائم در امر تولید داشته باشد. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۲) و درج در پرونده مسئول فنی.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه چهارم - تعلیق پروانه مسئول فنی تا شش ماه.

ماده ۳۴ - کلیه تولید کنندگان موظفند بر چسب اطلاعاتی بر روی کلیه محصولات و فرآورده های تولیدی خود الصاق نمایند و شماره پروانه ساخت و مهلات اعتبار مصرف (تاریخ مصرف) را نیز روی محصولات، حسب مورد، درج نمایند. تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می‌شود:

مرتبه اول - اخطار (۱) و جریمه نقدی تا مبلغ دویست هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پانصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

ماده ۳۵ - تولید کنندگان مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ملزم به رعایت فرمول تایید شده در پروانه ساخت می باشند.

تخلف از مقادیر ماده در صورتیکه عدم رعایت فرمول ساخت بر اساس کاهش مصرف مواد متشکله آن باید از مصاديق کم فروشی و یا گرانفروشی مح سوب گردیده و متخلف به مجازاتهای زیر محکوم می گردد:

الف - گرانفروشی تا مبلغ دو هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده هزار ریال، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش.

ب - گرانفروشی از مبلغ بیش از دو هزار ریال تا مبلغ پانصد هزار ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان رانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ ده هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش.

ج - گرانفروشی از مبلغ بیش از پانصد هزار ریال تا مبلغ پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش.

د - گرانفروشی بیش از پنج میلیون ریال:

مرتبه اول - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی و نصب پارچه در محل واحد بعنوان گرانفروش.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از هشت تا ده برابر میزان گرانفروشی، نصب پارچه در محل واحد و معرفی از رسانه های گروهی بعنوان گرانفروش.

در صورتی که مواد اولیه بکار رفته در فرمول ساخت، از مواد غیر مجاز و یا سمی باشد مตلاف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - ضبط کالای تولیدی و در صورت سمی و یا زیان آور بودن، معده نمودن کالا.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، تعطیل واحد تولیدی تا یکسال.

ماده ۳۶ - شرکتهای پخش، فروشگاه ها، سوپر مارکت ها، تعاونی ها و سایر اماکن که حق فروش یا توزیع کالا خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی را دارند مجاز به عرضه و فروش آن دسته از کالاهای مشمول قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی می باشند که دارای پروانه ساخت معتبر و یا مجوز ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند.

تخلف از این امر جرم بوده و مตلاف به مجازاتهای زیر محکوم می شود.

الف - شرکتهای پخش و تعاونیهای بزرگ:

مرتبه اول - اخطار (۱) و ضبط کالا بنفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال با توجه به حجم کالا.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، محکومیت مدیر عامل شرکت به زندان از یک تا شش ماه.

ب - فروشگاهها و سوپر مارکتها و سایر اماکن:

مرتبه اول - اخطار (۲) و ضبط کالا بنفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه نقدی تا پانصد هزار ریال.

در صورت تکرار - تعطیل واحد از یک تا شش ماه.

ماده ۳۷ - فروشگاهها، سوپر مارکت ها، تعاونی ها و سایر اماکن باید از عرضه و تحويل کالای غیر بهداشتی خودداری نمایند. عرضه و تحويل کالا با علم به غیر بهداشتی بودن آن تخلف محسوب شده و متلاف به مجازاتهای زیر محکوم می شود:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۳) و ضبط کالا به نفع دولت.

مرتبه دوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه اول، جریمه تا مبلغ یک میلیون ریال به تناسب حجم کالا.

مرتبه سوم - علاوه بر مجازاتهای مرتبه دوم، تعطیل واحد از یک تا شش ماه.

ماده ۳۸ - سازمانها و شرکتهای واردکننده و تولیدکننده مواد اولیه غذایی، آرایشی و بهداشتی در صورتی می‌توانند کالای خود را به تولید کنندگان موضوع ماده ۲۱ این قانون عرضه نمایند که واحدهای مذکور دارای مجوز و یا پروانه ساخت معتبر از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند و متخلفین از مفاد این ماده به مجازاتهای زیر محکوم می‌شوند:

الف - واردکنندگان:

مرتبه اول - اخطار (۴) و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از یک میلیون تا ده میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا مبلغ ده میلیون ریال و لغو کارت بازرگانی بمدت یکسال.

ب - تولیدکنندگان:

مرتبه اول - اخطار (۱) و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از یک میلیون تا پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی تا ده میلیون ریال.

ماده ۳۹ - متصدیان و مسئولین کارخانجات و کارگاه‌ها و مراکز تهیه و توزیع مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی، اماکن عمومی، مراکز بهداشتی درمانی، مراکز آموزشی و پژوهشی، محلهای نگهداری و پرورش دام و طیور و کشتارگاه‌ها ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بهداشت محیطی در محل فعالیت خود می‌باشند. متخلفین از مفاد این ماده به ازای هر مورد نقص بهداشتی، به مجازاتهای زیر محکوم می‌شوند:

مرتبه اول - جریمه نقدی از مبلغ یکهزار تا پنجاه هزار ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی از مبلغ دو هزار تا یکصد هزار ریال.

مرتبه سوم - جریمه نقدی از مبلغ چهار هزار تا دویست هزار ریال.

مرتبه چهارم - علاوه بر مجازات مرتبه سوم، زندان از یک تا شش ماه.

تبصره - در صورت عدم رفع نقصان بهداشتی در پایان مهلت مقرر، با لغو پروانه کسب متصدی و یا مسئولین، محل تعطیل خواهد شد و ادامه کار منوط به اخذ پروانه جدید و رفع نقصان می‌باشد.

ماده ۴۰ - در کلیه مراحل مربوط به مواد این قانون در صورتی که تخلف در بخش غیر خصوصی انجام گرفته باشد، حسب مورد مقام مجاز دستور دهنده و یا مباشر و یا هردو، مختلف محسوب و به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

مرتبه اول - اخطار کتبی (۲) و جریمه نقدی تا مبلغ یک میلیون ریال.

مرتبه دوم - جریمه نقدی تا مبلغ پنج میلیون ریال.

مرتبه سوم - تعلیق از خدمت بمدت سه تا شش ماه.

مرتبه چهارم - زندان از یک تا شش ماه

فصل چهارم- سایر مقررات

ماده ۴۱ - گزارش تخلفات مندرج در این قانون به وسیله ناظرین و بازرسین ویژه ای که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مدیران عامل سازمانهای منطقه‌ای بهداشت، درمان تعیین می‌شوند، تهیه می‌گردد.

ماده ۴۲ - کلیه گزارشات تخلفات مندرج در این قانون باید به تأیید ناظرین و بازرسین ویژه برسد.

ماده ۴۳ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است بطور منظم اسامی کالاهای مجاز (خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی) را جهت اطلاع عموم بنحو مقتضی اعلام نماید.

ماده ۴۴ - اعمال تعزیرات حکومتی موضوع این قانون مانع اجرای مجازات‌های قانونی دیگر نخواهد بود.

در جلسه مورخه ۱۳۶۷/۱۲/۲۴ مجمع تشخیص مصلحت به تصویب رسید.